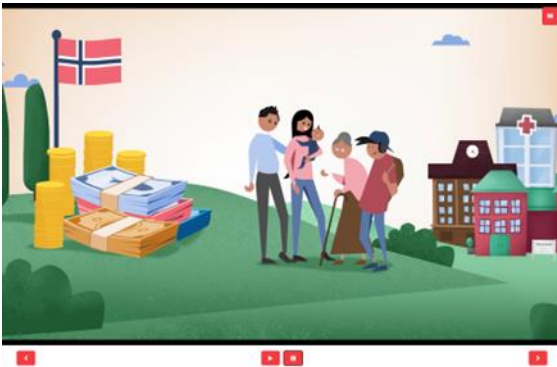

Kapittel 3: Norges inntekter og utgifter

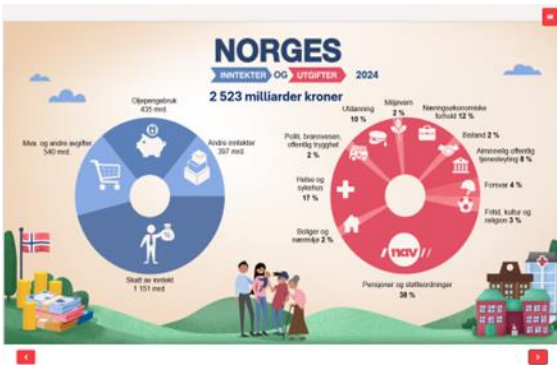
Dette kapittelet tar for seg det overordnede innholdet i undervisningsopplegget Spleiselaget.

I kapittel 3 presenteres statsbudsjettet med en animasjon og et interaktivt spørsmål om hvem som bestemmer statsbudsjettet.

Kapittelet avsluttes med en film som viser at arbeidstakere og bedrifter bidrar til verdiskaping, og sikrer Norges [inntekter](#).

Lysbilde 9

Lysbilde 10

Film: Norges inntekter og utgifter

Først vises en animasjon som på en enkel måte visualiserer Norges inntekter og utgifter.

- Animasjonen viser at det er skatt på arbeid og kapital som er Norges største inntektskilde
- Det fremkommer også at det brukes litt av Oljefondet hvert år

Norges inntekter og utgifter

Lysbildet viser Norges inntekter og utgifter som to kakediagram.

Inntektskaken er delt inn i 4 biter.

Det vises hvor mange millioner som kommer fra hver av inntektskildene:

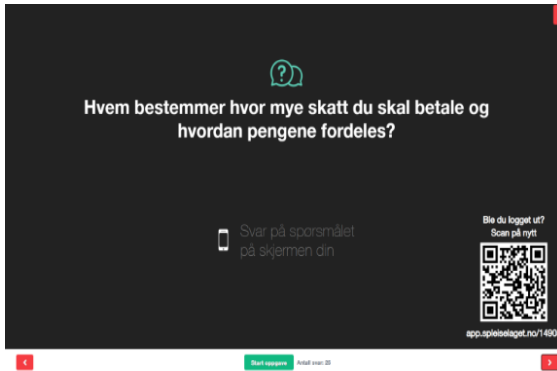
- Skatt av inntekt
- [Mva.](#) og andre avgifter
- Andre inntekter
- Oljepengebruk

Utgiftskaken er delt inn i 11 biter.

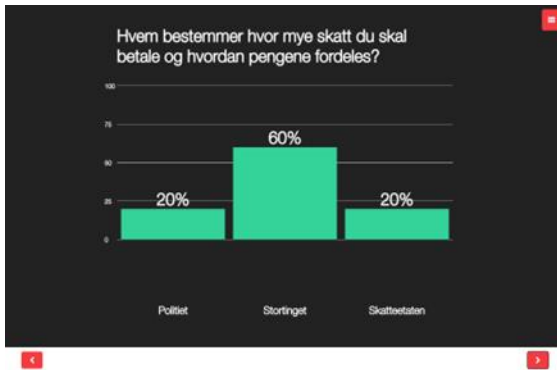
Det vises hvor mange prosent hver bit utgjør. De fire største utgiftepostene er:

- Pensjoner og støtteordninger (NAV)
- Helse og sykehus
- Utdanning
- Næringsøkonomiske forhold

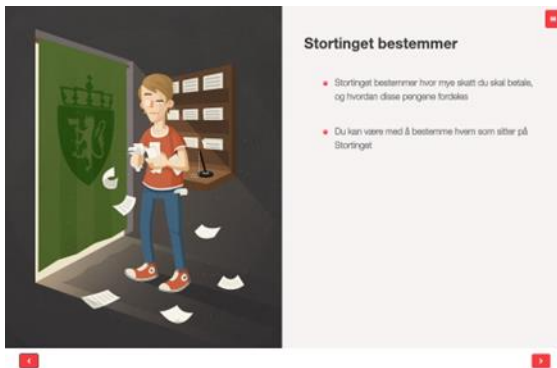
Kapittel 3: Norges inntekter og utgifter

Lysbilde 11

Lysbilde 12

Lysbilde 13

Interaktivt spørsmål: Hvem bestemmer hvor mye skatt du skal betale og hvordan pengene fordeles?

Nå skal det sendes ut et spørsmål:

Hvem bestemmer hvor mye skatt du skal betale og hvordan pengene fordeles?

- Send ut spørsmålet ved å trykke på «**Start oppgave**»
- Be elevene om å svare på spørsmålet på mobil eller PC
- Antall svar vises nederst på skjermen
- Klikk pil til høyre for å se hva elevene har svart

Elevenes svar: Hvem bestemmer hvor mye skatt du skal betale og hvordan pengene fordeles?

- Gå i gjennom hva elevene har svart

Stortinget bestemmer

- Forklar at Stortinget bestemmer hvor mye skatt som skal betales og hvordan pengene skal brukes
- Skatteetaten og politiet følger opp (forvalter) reglene som Stortinget bestemmer
- Du kan oppfordre elevene til å sette seg inn i hva de ulike politiske partiene mener, og delta i valg når de er gamle nok

Kapittel 3: Norges inntekter og utgifter

Lysbilde 14

Film: Verdiskaping

Kapittelet avsluttes med en film som oppsummerer hvordan Norge, gjennom arbeidstakere og bedrifter tjener penger, og hvordan pengene brukes.

Filmen poengterer også at arbeidskraft er Norges viktigste ressurs.